

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003243

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Комунального закладу вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради" №128 від 16.09.2026 про видачу диплома доктора філософії

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Дмитро Григорович

2. Dmytro Melnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7312-0439

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 28-08-2026

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15476

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.45.11, 18.41.07, 18.41.09.15

Тема дисертації:

1. Мадригалізм в системі музично-поетичної виразності Першої книги духовних мадригалів Джованні П'єрлуїджі да Палестрини
2. Madrigalisms in the System of Musical and Poetic Expression in Giovanni Pierluigi da Palestrina's First Book of Sacred Madrigals

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена дослідженню мадригалізмів у Першій книзі духовних мадригалів Джованні П'єрлуїджі да Палестрини в контексті розвитку мадригального стилю другої половини XVI століття. Актуальність роботи зумовлена зростанням наукового інтересу до мадригалу як до одного з провідних жанрів пізньоренесансної музичної культури, а також необхідністю переосмислення засобів музично-поетичної виразності, пов'язаних із поняттями музичної риторики, word painting та мадригалізму. Незважаючи на активне використання категорій музичної риторики та звукового живопису в сучасному музикознавстві, їх дослідження переважно зосереджене на музичній практиці пізніших епох, тоді як феномен мадригалізму в музиці XVI століття, зокрема в українському музикознавстві, залишається

недостатньо опрацьованим. Особливе місце в цьому контексті посідає творчість Дж. П. да Палестрини, одного з найавторитетніших композиторів пізнього Ренесансу, чий доробок охоплює понад сто мадригалів, об'єднаних у чотири авторські книги. Водночас мадригальна творчість композитора досі не стала предметом всебічного вивчення, оскільки в науковій традиції утвердилося уявлення про найповніше втілення мадригального стилю у його мотетній спадщині. За таких умов звернення до духовних мадригалів Палестрини відкриває нові перспективи для дослідження особливостей функціонування мадригалізмів та механізмів взаємодії поетичного й музичного текстів у творчості композитора. Мета дослідження – виявити специфіку функціонування мадригалізмів у системі музично-поетичної виразності Першої книги духовних мадригалів Джованні П'єрлуїджі да Палестрини. Наукова новизна представленого дослідження полягає у тому, що вперше в українському музикознавстві здійснено комплексне дослідження Першої книги п'ятиголосних духовних мадригалів Дж. П. да Палестрини на предмет виявлення мадригалізмів у системі музично-поетичної виразності; здійснено типологізацію мадригалізмів, використаних у Першій книзі духовних мадригалів; виконано підрядковий переклад українською мовою віршів, які композитор обрав як текстову основу до цієї книги, уточнено зміст поняття «мадригалізм», систематизовано наявні підходи до його трактування, виявлено взаємозв'язки між мадригалізмами і музично-риторичними фігурами та word painting. Уточнено авторство вербальних текстів деяких мадригалів, розкрито особливості музичного тексту як системи музично-поетичної виразності, прослідковано взаємозв'язок мадригалізмів із формоутворенням в мадригалах з Першої книги духовних мадригалів Дж. П. да Палестрини. Об'єктом дослідження є духовний мадригал як жанр музичної культури пізнього Відродження, а предметом – мадригалізми та особливості їхнього функціонування в музично-поетичній структурі Першої книги духовних мадригалів Дж. П. да Палестрини. Задля виявлення та аналізу мадригалізмів матеріалом дисертації стали: нотні збірки та відеозаписи мадригалів Джованні П'єрлуїджі да Палестрини, зокрема, Першої книги п'ятиголосних духовних мадригалів, Першої книги чотириголосних світських мадригалів, Другої книги світських мадригалів Палестрини, Другої книги духовних п'ятиголосних мадригалів, Четвертої книги мотетів, а також теоретичні трактати XVI–XVII століть. Предметом поглибленого аналізу стали мадригали з Першої книги духовних мадригалів Палестрини. Методологічна основа дисертації формується на комплексному застосуванні історичного, біографічного, компаративного, джерелознавчого, музично-аналітичного, інтертекстуального методів та методу семантичного аналізу, які було використано для виявлення закладених художніх образів на різних рівнях поетичного тексту мадригалів, що знаходять своє втілення у мадригалізмах. Отже, в дисертації встановлено, що Дж. Палестрина відходить від розповсюдженої для світського мадригального стилю практики локального звукозображального відтворення окремих слів або коротких поетичних образів. Натомість у його творчості формується інший тип мадригалізму, зорієнтований на багаторівневе художнє узагальнення, у межах якого музичні засоби співвідносяться не лише з окремими елементами тексту, а й з більш масштабними смисловими структурами – фразою, рядком, цілісним поетичним образом, а подекуди й з інтертекстуальними зв'язками між творами. Такий підхід свідчить про переосмислення функцій музичної риторики, де принцип ілюстративності поступається системній семантичній організації музичного матеріалу. У результаті мадригалізм у Палестрини постає не як локальний засіб звукопису, а як складник цілісної композиційно-драматургічної концепції, спрямованої на інтеграцію поетичного та музичного рівнів мадригалів.

2. This dissertation is devoted to the study of madrigalism in Giovanni Pierluigi da Palestrina's First Book of Sacred Madrigals within the context of the development of the madrigal style in the second half of the 16th century. The relevance of this work is due to from the growing scholarly interest to the madrigal as one of the leading genres of late Renaissance musical culture, as well as the need to reinterpret the means of musical and poetic expression related to the concepts of musical rhetoric, word painting, and madrigalism. Regardless of the active use of the categories of musical rhetoric and word painting in contemporary musicology, research of them has primarily focused on the musical practices of later eras, whereas the phenomenon of madrigalism in the 16th century music, particularly in Ukrainian musicology, remains insufficiently explored. The works of G. P. da Palestrina occupies a special place in this context, one of the most influential composers of the late Renaissance, whose body of work

includes more than a hundred madrigals collected in four books of his own compositions. At the same time, the composer's madrigal creativity has not yet been the subject of comprehensive study. Since the idea about the most complete embodiment of the madrigal style in its embodiment of the madrigal style in its motet heritage has been established in the scientific tradition. Under these circumstances, an examination of Palestrina's sacred madrigals opens up new perspectives for researching the characteristics of madrigalism and the mechanisms of interaction between poetic and musical texts in the composer's work. The aim of the study of this study is to identify the specific characteristics of madrigalism within the system of musical and poetic expression in Giovanni Pierluigi da Palestrina's First Book of Sacred Madrigals. The scientific novelty of this study lies in the fact that, for the first time in Ukrainian musicology, a comprehensive analysis of G. P. da Palestrina's First Book of Five-Part Sacred Madrigals has been conducted to identify madrigalistic features within the system of musical and poetic expression; a typology of the madrigalisms used in the First Book of Sacred Madrigals has been established; a line-by-line translation into Ukrainian of the poems that the composer selected as the textual basis for this book has been provided; the meaning of the concept "madrigalism" has been clarified; existing approaches to its interpretation have been systematized; and the interrelationships between madrigalisms, musical-rhetorical figures, and word painting have been identified. The authorship of the verbal texts of some madrigals has been clarified; the characteristics of the musical text as a system of musical-poetic expressiveness have been explored and the interconnection between madrigalisms and formal structure in the madrigals from G. P. da Palestrina's First Book of Sacred Madrigals has been traced. The object of this study is the sacred madrigal as a genre of late Renaissance musical culture, and its subject is madrigalisms and the characteristics of their function within the musical-poetic structure of G. P. da Palestrina's First Book of Sacred Madrigals. To identify and analyze madrigalism, the material of the dissertation became: music collections and video recordings of madrigals by Giovanni Pierluigi da Palestrina, specifically the First Book of Five-Part Sacred Madrigals, the First Book of Four-Part Secular Madrigals, Palestrina's Second Book of Secular Madrigals, the Second Book of Sacred Five-Part Madrigals, the Fourth Book of Motets, as well as theoretical treatises from the 16th–17th centuries. The madrigals from Palestrina's First Book of Sacred Madrigals were the subject of in-depth analysis. The methodological foundation of the dissertation is based on the comprehensive application of historical, biographical, comparative source studies, musical-analytical, and intertextual methods, as well as the method of semantic analysis, which were used to identify the artistic images embedded at various levels of the poetic text of madrigals, as embodied in madrigalisms. Thus, the dissertation is established that G. Palestrina departs from the practice common in the secular madrigal style of locally representing individual words or short poetic images through sound. Instead, in his work a different type of madrigalism is form; it is oriented toward multilevel artistic generalization, within which musical means correspond not only to individual elements of the text but also to larger semantic structures a phrase, a line, a complete poetic image, and sometimes even with intertextual connections between works. This approach reflects a rethinking of the functions of musical rhetoric, where the principle of illustration gives way to a systematic semantic organization of the musical material.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мельник Д. «Приховані сенси» у посьвятах до книг мадригалів Дж. П. да Палестрини. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного

педагогічного університету. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 68. Том 2 С. 72–77. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/68-2-10>

- Мельник Д. Мадригалізм в українському та закордонному музикознавстві: термінологічний апарат. Fine Art and Culture Studies. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. №3. С. 37–42. DOI: <https://doi.org/10.32782/facs-2024-3-6>
- Мельник Д. Імітаційна техніка як формотворчий засіб мадригального стилю в мотеті «Quae est ista» Джованні Палестрини. Аспекти історичного музикознавства. Харків, 2025. Вип. 38. С. 57–76. DOI: <https://doi.org/10.34064/khnum2-38.02>

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каплієнко-Ілюк Юлія Володимирівна
2. Yuliya Kapliyenko-Iliuk

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6114-9680

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боршуляк Альона Мирославівна
2. Alona Borshuliak

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2734-8395

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муравська Ольга Вікторівна

2. Olha Muravska

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0281-7503

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Купіна Дарина Дмитрівна

2. Daryna Kupina

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9624-9916

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щітова Світлана Анатоліївна
2. Svitlana Shchitova

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7758-8207

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Терещенко Алла Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Терещенко Алла Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Олександра Володимирівна Берестовська

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна